

MAGYAR SZABVÁNY MSZ EN 1459:1998+A3

Targoncák biztonsága. Változtatható kinyúlású gépi hajtású targoncák

Az MSZ EN 1459:1998+A2:2010 helyett.

Az MSZ EN 1459:1998+A3 szabvány 2012. augusztus 1-jén közzétett angol nyelvű változatának 2016. december 1-jén meghirdetett magyar nyelvű változata.

Safety of industrial trucks. Self-propelled variable reach trucks

E nemzeti szabványt a Magyar Szabványügyi Testület a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény alapján tette közzé. A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy módosították vagy helyesbítették-e, nincs-e visszavonva, műszaki tartalmú jogszabály hivatkozik-e rá, vagy európai műszaki tartalmú jogszabályhoz harmonizált szabvány-e.

A szabvány alkalmazása e törvény 6. § (1) bekezdése alapján önkéntes. Az önkéntesség választási lehetőséget biztosít a szabvány alkalmazása vagy mellőzése tekintetében. A szabvány közmegegyezéssel elfogadott műszaki dokumentum, amelynek révén általánosan elismert megoldás érhető el.

Ha a szabvány alkalmazását dokumentumban hivatkozva önként vállalja, akkor a hivatkozás vonatkozásában a szabvány alkalmazása kötelező.

Ha a törvény 6. § (2) bekezdése értelmében műszaki tartalmú jogszabály hivatkozik vagy utal e szabványra, akkor e szabvány alkalmazása esetén vélelmezni kell, hogy érvényesülnek azok a jogszabályokban meghatározott alapvető követelmények, amelyekre e szabvány vonatkozik. A szabványtól való eltérés esetén megkövetelhető annak igazolása, hogy a választott megoldás is megfelel a jogszabályi követelményeknek.

Az európai műszaki tartalmú jogszabályhoz harmonizált szabvány ajánlást ad a jogszabály alapvető követelményeinek való megfelelésre. Az előzőekben leírtakkal összhangban a harmonizált szabvány alkalmazása esetén el kell fogadni, hogy az alkalmazó eleget tett az európai jogszabály, illetve az annak megfelelő magyar jogszabály azon követelményeinek, amelyekre a szabvány vonatkozik.

Mivel a szabványok harmonizáltsága időben változhat, a szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy alkalmazásának időpontjában harmonizáltak minősül-e.

A szabványnak való megfelelés akkor valósul meg, ha változtatás nélkül érvényesülnek az előírásai. Ezt a szabványra hivatkozva kell igazolni.

Ez a szabvány az EN 1459:1998+A3:2012 európai szabvány magyar nyelvű változata. A magyar nyelvű változatot a Magyar Szabványügyi Testület készítette. Jogállása a hivatalos változatokkal megegyező.

This standard is the Hungarian version of the European Standard EN 1459:1998+A3:2012. It was translated by the Hungarian Standards Institution. It has the same status as the official versions.

Nemzeti előszó

A szabvány forrása az európai szabvány angol nyelvű szövege.

ICS 53.060

Hivatkozási szám: MSZ EN 1459:1998+A3:2012

© MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET

Minden jog fenntartva, ideértve a címjogot, a sokszorosítás (nyomtatás, fénymásolás, elektronikai vagy más eljárás), a terjesztés, valamint a fordítás jogát is.

A szabvány szerzői jogi védelem alatt áll, részeiben vagy egészében felhatalmazás nélkül másolni, sokszorosítani, forgalmazni, árusítani vagy bármilyen egyéb módon terjesztetni, közreadni tilos; ezek végzése jogszabálysértő magatartás, amelynek összes következményét a jogsértésért felelősnek kell viselnie.

(80 oldal)

Árkatégória: W

Magyar nyelvű változat

Targoncák biztonsága. Változtatható kinyúlású gépi hajtású targoncák

Safety of industrial trucks.

Self-propelled variable reach trucks

Sécurité des chariots de

manutention. Chariots automoteurs
à portée variable

Sicherheit von Flurförderzeugen.

Kraftbetriebene Stapler mit veran-
derlicher Reichweite

Ez az európai szabvány, amelyet a CEN 1998. november 27-én hagyott jóvá, tartalmazza a CEN által 2006. szeptember 27-én kiadott helyesbítést, a 2006. július 27-én jóváhagyott A1, a 2009. október 19-én jóváhagyott A2 és 2011. december 3-án jóváhagyott A3 módosítást.

A CEN-tagtestületek kötelesek betartani a CEN/CENELEC belső szabályzatában előírt feltételeket, amelyek szerint kell ezt az európai szabványt minden változtatás nélkül nemzeti szabványként bevezetni. Ezeknek a nemzeti szabványoknak a naprakész jegyzékei és bibliográfiai adatai kérésre a CEN Igazgatási Központjától vagy bármelyik CEN–CENELEC tagtestülettől beszerezhetők.

Ennek az európai szabványnak három hivatalos változata van (angol, francia és német). Bármely más nyelvű változat, amelyet egy CEN–CENELEC tagtestület saját nyelvén és felelősségére fordítással készít, és a CEN Igazgatási Központjának bejelent, ugyanolyan jogállású, mint a hivatalos változatok.

A CEN tagtestületei: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Dánia, az Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia és Törökország nemzeti szabványügyi testületei.

CEN

EURÓPAI SZABVÁNYÜGYI BIZOTTSÁG
EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

Tartalomjegyzék

	Oldal
Előszó	4
Bevezetés	6
1. Alkalmazási terület.....	7
2. Rendelkező hivatkozások	8
3. Fogalommeghatározások – terminológia	9
4. Veszélyek	14
5. Követelmények és/vagy biztonsági intézkedések	19
6. Az előírások és a biztonsági intézkedések igazolása	31
7. Használati tudnivalók	33
A melléklet (előírás): Változtatható gémkinyúlású ipari targonca. A stabilitás vizsgálata..	38
B melléklet (előírás): Változtatható gémkinyúlású terepjáró targonca. A stabilitás vizsgálata	44
C melléklet (előírás): Változtatható gémkinyúlású targonca a legalább 6 m (20 láb) hosszú konténerek kezelésére. Kiegészítő stabilitási vizsgálatok	50
D melléklet (előírás): Külponthasználatú targonca – vezérelt külponthasználat. Kiegészítő stabilitási vizsgálatok	58
E melléklet (előírás): Külponthasználatú targonca – az alkalmazástól függő külponthasználat. Kiegészítő stabilitási vizsgálatok	62
F melléklet $\square_{AC}$ (tájékoztató): $\square_{AC}$: A teherkezelési műveletek fogalommeghatározásai	66
G melléklet (előírás): A kormányviszahatás vizsgálata	73
ZA melléklet (tájékoztató): $\square_{A2}$ Ezen európai szabvány és a 98/37/EK EU-irányelv alapvető követelményei közötti összefüggés $\square_{A2}$	77
ZB melléklet (tájékoztató): $\square_{A2}$ Ezen európai szabvány és a 2006/42/EK EU-irányelv alapvető követelményei közötti összefüggés $\square_{A2}$	78
$\square_{A2}$ Irodalomjegyzék $\square_{A2}$	79

Előszó

Ezt a dokumentumot (EN 1459:1998+A3:2012) a CEN/TC 150 „Targoncák. Biztonság” műszaki bizottság dolgozta ki, amelynek titkársági teendőit a BSI látja el.

Ezt az európai szabványt szöveghűen vagy jóváhagyó közleménnyel legkésőbb 2012. augusztusig kell nemzeti szabványként bevezetni, és az ellentmondó nemzeti szabványokat legkésőbb 2013. februárig vissza kell vonni.

MEGJEGYZÉS: Tekintve, hogy a közzététel időpontjában ebben a módosításban lévő követelmények nem képviselik a legkorszerűbb műszaki fejlettségi szintet, ezért a közzétételt követően 12 hónapos átmeneti időszak van engedélyezve, így a gyártók hatékonyan fejleszthetik termékeiket, hogy megfeleljenek ezen módosítás követelményeinek.

Ez a dokumentum felhívja a figyelmet arra, hogy az egyes szövegrészei szabadalmi jogot érinthetnek. A CEN (és/vagy a CENELEC) nem felelős az egyes vagy az összes vonatkozó szabadalmi jog azonosításáért.

Ez az európai szabvány, amelyet a CEN 1998. november 27-én hagyott jóvá, tartalmazza a CEN által 2006. szeptember 27-én kiadott 1. helyesbítést, a 2006. július 27-én jóváhagyott A1 módosítást, 2009. október 19-én jóváhagyott A2 módosítást és 2011. december 3-án jóváhagyott A3 módosítást.

Ez a dokumentum helyettesíti az **A3** EN 1459:1998+A2:2010-et **A3**.

A módosítás kezdetét és befejezését a szövegben **A1** **A1**, **A2** **A2** és **A3** **A3** jelöli.

A CEN által elfogadott helyesbítés helyét a szövegben **AC** **AC** jelöli.

Ez az európai szabvány az Európai Bizottság és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás által a CEN-nek adott megbízás alapján készült, és az EU-irányelvek lényeges előírásait támasztja alá.

A2 Az EU-irányelvekkel való összefüggést lásd a **ZA** és **ZB** mellékletben, amely e dokumentum szerves része. **A2**
Ez az európai szabvány a targoncák biztonságával foglalkozó szabványsorozat része.

A szabványsorozat a következőket tartalmazza:

- EN 1726 *Targoncák biztonsága. Legfeljebb 10 000 kg teherbírású gépi hajtású targoncák és legfeljebb 20 000 N vonóerejű vontatók*
- EN 1726-1 *1. rész: Általános követelmények*
- EN 1726-2 *2. rész: Kiegészítő követelmények az emelhető kezelőhelyű és az emelt teherrel való közlekedésre tervezett targoncákra*
- EN 1551 *Targoncák biztonsága. 10 000 kg-nál nagyobb teherbírású gépi hajtású targoncák*
- EN 1459 *Targoncák biztonsága. Változtatható gémkinyúlású gépi hajtású targoncák*
- EN 1757 *Targoncák biztonsága. Kézi erővel működtetett targoncák*
- EN 1757-1 *1. rész: Rakodótargoncák*
- EN 1757-2 *2. rész: Rakodólap-targoncák*
- EN 1757-3 *3. rész: Rakfelületes-targoncák*
- EN 1757-4 *4. rész: Ollós-villás rakodólap-targoncák*
- EN 1525 *Targoncák biztonsága. Vezető nélküli targoncák és rendszereik*
- EN 1175 *Targoncák biztonsága. Villamos követelmények*
- EN 1175-1 *1. rész: Akkumulátorhajtású targoncák általános követelményei*
- EN 1175-2 *2. rész: Belső égésű motoros targoncák általános követelményei*
- EN 1175-3 *3. rész: Belső égésű motoros targoncák villamos erőátviteli rendszereinek különleges követelményei*
- EN 1526 *Targoncák biztonsága. Targoncák automatikus funkcióinak kiegészítő követelményei*
- EN 1755 *Targoncák biztonsága. Üzemeltetés robbanásveszélyes légtérben, amely gyúlékony gázokat, gőzöket, ködöket és porokat tartalmaz*
- EN 12053 *Targoncák biztonsága. A zajkibocsátás mérési módszerei*

EN 13564   *Targoncák biztonsága. Gépi hajtású targoncák láthatóságának vizsgálati módszerei*

EN 13059   *Targoncák biztonsága. Rezgésmérési módszerek*

EN 12895   *Targoncák biztonsága. Elektromágneses összeférhetőség*

A CEN/CENELEC belső szabályzatának megfelelően a következő országok nemzeti szabványügyi szervezetei kötelesek ezt az európai szabványt bevezetni: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia és Törökország.

Bevezetés

A1 Ez a dokumentum az EN ISO 12100-1 szerinti **C** típusú szabvány.

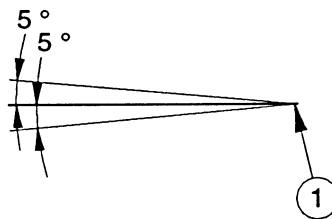
Ennek a dokumentumnak az alkalmazási területében vannak meghatározva a szabvány által érintett gépek, valamint a tárgyalt veszélyek, veszélyes helyzetek és események.

Ha ennek a **C** típusú szabványnak az előírásai eltérnek az **A** vagy **B** típusú szabványokban lévő előírásoktól, akkor ennek a **C** típusú szabványnak az előírásai érvényesek a más szabványok előírásaival szemben azokra a gépekre, amelyeket e **C** típusú szabvány szerint terveztek és gyártottak. **A1**

1. Alkalmazási terület

1.1. Ez a szabvány a gépi hajtású, vezetőlüléses, változtatható gémkinyúlású targoncákra vonatkozik, amelyek a különféle terheket a 3.10., 3.11., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16., 3.19. és 3.20. szakaszban felsorolt munkaszerelések egyikével kezelik. A szabvány előírásai nem terjednek ki a személyek emelésére alkalmas munkaszerelésekre, például a munkaállványokra. E szabvány nem vonatkozik az olyan gépekre, amelyeken változtatható hosszúságú, a teher szabad lengését bármely irányban lehetővé tevő teherfelfüggesztő elemek (láncok, kötelek stb.) vannak. E szabványt azokra az 1. sorozatú, 6 m vagy annál hosszabb teherszállító konténereket mozgató targoncákra alkalmazzuk, amelyek méreteikben és rögzítési jellemzőikben megfelelnek az ISO 668 és az ISO 3874 előírásainak.

1.2. E szabvány értelmében gépi hajtású vezetőlüléses, változtatható gémkinyúlású targonca (a továbbiakban: „targonca”) az összes olyan ellensúlyos emelőtargonca, amelyek az ISO 5053:1987 4.13.2.2.2. szakasza szerint, a terhek kezelésére egy vagy több – vízszintes síkban nem elforduló, teleszkópos vagy anélküli – csuklós gém van. A teherfellevő készülék közvetlenül az emelőberendezéshez vagy annak a végéhez csatlakoztatott segédgémhez rögzíthető. Az emelőberendezést rögzítetten vagy a targonca hossz tengelyéhez képest legfeljebb 5°-os holtjátékkal kell a targoncához csatlakoztatni (lásd az 1. ábrát)

1) Függőleges forgástengely

1. ábra

1.3. Ez a szabvány a változtatható gémkinyúlású targoncák két típusára vonatkozik:

- a szilárd, sima, egyenletes és előkészített felületen üzemelő ipari targoncákra,
- egyenetlen, természetes terepen és feltúrt terepen vagy területen üzemelő terepjáró targoncákra.

1.4. A targoncára fel lehet szerelni emelővillákat a normál ipari üzemeltetésre vagy munkaszereléseket különleges alkalmazásokra, például a teherszállító konténerek mozgatására. Felszerelhető a targoncára stabilizátor, tengelyrögzítő és szintállító készülék.

1.5. Ez a szabvány az összes olyan speciális veszélyt tartalmazza, amely a targonca üzemeltetése és karbantartása közben léphet fel. A gyártáskor, szállításkor, üzembe, illetve üzemben kívül helyezéskor, valamint a selejtezéskor fellépő veszélyekre az EN 292-2 előírásai vonatkoznak.

1.6. Ha a gyártó egyéb különleges feltételeket nem ír elő, akkor a targonca -20 °C és +50 °C közötti hőmérséklet-tartományban üzemeltethető. A gyártó a használati útmutatóban olyan óvintézkedéseket írjon elő, amelyek az extrém hőmérsékleteken való targoncahasználatra vonatkoznak.

2. Rendelkező hivatkozások

Ez az európai szabvány évszámmal ellátott vagy évszám nélküli hivatkozással előírásokat tartalmaz más kiadványokból. Ezeket a rendelkező hivatkozásokat a szöveg a megfelelő helyen idézi, a kiadványok pedig a következőkben vannak felsorolva. Évszámmal ellátott hivatkozások esetén ezen kiadványok bármelyikének módosítása vagy átdolgozott kiadása csak akkor vonatkozik erre az európai szabványra, ha ennek módosítása vagy átdolgozott kiadása azt már tartalmazza. Évszám nélküli hivatkozások esetén a hivatkozott kiadvány legutóbbi kiadását kell alkalmazni.

EN 281:1988 *Gépi hajtású, vezetőléses ipari targoncák pedáljainak kialakítása és elrendezése*

A1 törölt szöveg **A1**

prEN 12937:1997 *Gépek biztonsága. Alapfogalmak, a kialakítás általános elvei. 3. rész: A mozgathatóságra és az emelésre vonatkozó kiegészítő műszaki alapelvek és előírások*

EN 349:1993 *Gépek biztonsága. Legkisebb távolságok a testrészek összenyomódásának elkerüléséhez*

EN 414:1992 *Gépek biztonsága. A biztonsági szabványok tartalmi és alaki követelményei*

A3 EN 954-1:1996 *Gépek biztonsága. Vezérlőrendszerek biztonságával összefüggő szerkezeti részek. 1. rész: A kialakítás általános elvei* **A3**

EN 1175 *Targoncák biztonsága. Villamos követelmények*

EN 1175-1:1998 *1. rész: Akkumulátorhajtású targoncák általános követelményei*

EN 1175-2:1998 *2. rész: Belső égésű motoros targoncák általános követelményei*

EN 1175-3:1998 *3. rész: Belső égésű motoros targoncák villamos erőátviteli rendszerének különleges követelményei*

prEN 12053 *Targoncák biztonsága. A zajkibocsátás mérési módszerei*

prEN 13059 *Targoncák biztonsága. Rezgésmérési módszerek*

A3 EN 15000:2008 *Ipari targoncák biztonsága. Változtatható kinyúlású gépi hajtású targoncák. A hosszirányú terhelőnyomaték-jelző és a határoló előírásai, műszaki és vizsgálati követelményei* **A3**

A2 prEN 15830 *Változtatható kinyúlású terepjáró targoncák. Láthatóság. Vizsgálati módszerek és igazoló ellenőrzés*

EN ISO 5353 *Földmunkagépek, traktorok, mezőgazdasági és erdészeti gépek. Az ülés ellenőrzési pontja (ISO 5353:1995)* **A2**

A1 EN ISO 6683 *Földmunkagépek. Rögzítőövek és a rögzítőövek bekötési pontjai. Követelmények és vizsgálatok (ISO 6683:2005)*

EN ISO 12100-1:2003 *Gépek biztonsága. Alapfogalmak, a kialakítás általános elvei. 1. rész: Fogalom meghatározások, módszertan (ISO 12100-1:2003)*

EN ISO 12100-2:2003 *Gépek biztonsága. Alapfogalmak, a kialakítás általános elvei. 2. rész: Műszaki alapelvek (ISO 12100-2:2003)* **A1**

A2 törölt szöveg **A2**

A1 törölt szöveg **A1**

A3 EN ISO 13849-1 *Gépek biztonsága. Vezérlőrendszerek biztonsággal összefüggő szerkezeti részei. 1. rész: A kialakítás általános elvei (ISO 13849-1)*

EN ISO 13849-2 *Gépek biztonsága. Vezérlőrendszerek biztonsággal összefüggő szerkezeti részei. 2. rész: Validálás (ISO 13849-2)* **A3**

ISO 2330:1995 *Villás emelőtargoncák. Villaágak. Műszaki jellemzők és vizsgálat*

ISO 2867:1994 *Földmunkagépek. Feljárók*

ISO 3164:1992 *Földmunkagépek felboruláskor és leeső tárgy ellen a gépkezelőt védő szerkezetek. A hajtási tér határainak előírásai.*

ISO/DIS 3287 *Gépi hajtású targoncák. Ellenőrző rendszerek*

ISO 3449:1992 *Földmunkagépek. Leeső tárgy laboratóriumi vizsgálatai és teljesítménykövetelményei*

ISO 3471:1994 *Földmunkagépek. Átforduláskor védő szerkezetek. Laboratóriumi vizsgálatok és teljesítménykövetelmények*

A₁ törölt szöveg **A₁**

ISO 3795:1989 *Közúti járművek, valamint mező- és erdőgazdasági traktorok és gépek. A belső anyagok égési viselkedésének meghatározása*

ISO 5053:1987 *Gépi hajtású targoncák. Fogalommeghatározások*

ISO 6055:1997 *Magasemelésű vezetőüléssel targoncák. Vezetővédő tetők. Előírások és vizsgálatok*

ISO 6292:1996 *Gépi hajtású targoncák. A fékek teljesítménye és az alkatrészek szilárdsága*

ISO/DIS 13284:1997 *Villás emelőtargonca. Villahosszabbító és teleszkópos villa. Műszaki előírások és szilárdsági követelmények*

ISO 9533:1989 *Földmunkagépek. Gépre szerelt, előre- és hátramenetben működő hangjelző. Akusztikai vizsgálati módszer*

ISO 668:1995 *Az 1-es sorozatú teherszállító konténerek osztályozása, méretei és minősítése*

ISO/DIS 3874 *Az 1-es sorozatú teherszállító konténerek. Kezelés és rögzítés*

A₁ ISO 11112 *Földmunkagépek. Kezelőülés. Méretek és követelmények* **A₁**

3. Fogalommeghatározások – terminológia

A targonca fontosabb elemeinek fogalommeghatározásait az ISO 5053:1987 tartalmazza. E szabvány céljaira a következő kiegészítő fogalommeghatározások érvényesek.

3.1.

a targonca névleges teherbírása (rated capacity of truck)

Az a gyártó által megengedett „Q” terhelés kg-ban, amelyet a targoncatípus rendeltetésszerű használata során és sajátos feltételek mellett szállíthat vagy emelhet. Megegyezik a „G” tömegközéppontba helyezett (lásd a 2. ábrát) „Q” legnagyobb terheléssel, amelyet a targonca építési módjától függően a 3.3. szakasz szerinti „D” szabványos teherközéppont-távolságban a villán tartani és a 3.2. szakasz szerinti „H” szabványos emelési magasságra felrakni képes.

A „G” a teher tömegközéppontja az első kerekek között lévő hosszirányú sík középpontjában